

Målrettet miljøarbeid

– et kompetansetiltak i Sørums kommun

Å styrke den faglige kompetansen er en av de viktigste strategiene for å sikre kvaliteten på funksjonshemmedes tjenestetilbud!

Sørums kommune har siden 2008 gjennomført årlig internopplæring i målrettet miljøarbeid, rettet mot ansatte i Tjenester til funksjonshemmede/Sørums aktivitetssenter.

Mål: Heve teoretisk og praktisk kompetanse hos ansatte uten helse- og sosialfaglig høyskoleutdanning, som kan gi et gjensidig utbytte for bruker, deltaker og virksomheten.

Opplæringens form og innhold

Opplæringen er todelt:

Del 1 består av 10 x 6 timer kurs. Undervisningen bygger på «Målrettet miljøarbeid, del 1-3» av Horne/Øyen, og formidles av tjenestens egne fagansatte. Deltakerne får utdelt bøkene ved kurssets oppstart.

Del 2 innebærer planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak på egen arbeidsplass. Arbeidet avsluttes med en 10 siders skriftlig redegjørelse for tiltaket, som blir levert inn og vurdert av virksomhetsleder og fagkonsulent.

Del 1 - kursrekka

Dag 1 & 2 Generell innføring i målrettet miljøarbeid og etikk (pretest)

v/ Thore Ottershagen, vernepleier

Dag 3 Sentrale begreper innen atferdsanalyse

v/ Marion Kilde, vernepleier &

Hildur Valdimarsdottir, miljøterapeut

Dag 4 Forsterkning – tegnøkonomi /avtalestyring

v/ Marion Kilde, vernepleier &

Hildur Valdimarsdottir, miljøterapeut

Dag 5 Skriftlig oppgave; valg av målperson/tiltak, disposisjon, skriveteknikk

v/ Susanne Bingen, barnevernspedagog

Dag 6 Etablering av atferd

v/ Marion Kilde, vernepleier &

Hildur Valdimarsdottir, miljøterapeut

Dag 7 Særtrening og registrering

v/ Annette Bergersen, vernepleier & Ellen Endsjø, vernepleier

Dag 8 Bilder som styringssystem og kommunikasjonsverktøy

v/ Monica Braathen, vernepleier &

Kristine Lokøen, vernepleier

Dag 9 Utfordrende atferd (posttest)

v/ Geir Hageli, vernepleier

Dag 10 Repetisjon, presentasjon av tiltak og evaluering

v/ Susanne Bingen, barnevernspedagog

Del 2 – tiltak som er iverksatt i forbindelse med kurs i målrettet miljøarbeid

- Lære bruker å skrive navnet sitt selvstendig.
- Re-innlæring av at bruker på egenhånd går og henter avisen i postkassen og bringer den til lesestund.
- Tilrettelegging av personal for at bruker skal fungere best mulig sosialt.

Tilbakemeldinger fra ledere til kursdeltakerne

“Jeg merker at ansatte som har vært på kurs er mer reflekterte, flinkere til å veilede andre som ikke har vært på kurs. Tør å komme med tiltak/ideer mer nå enn før. Tar mer initiativ i forhold til brukere og administrativt. En får mer forståelse i forhold til hvordan fagpersoner jobber, og hvorfor.”

“Deltakerne på kurset bruker mer faguttrykk og de bruker dem rett. De har vært flinke til å utarbeide tiltak, handlingskjeder og registreringer for å måle effekt. Dette har blitt lagt frem på boligmøter, og det skaper engasjement! De er også mer bevisst på at det som høres bra ut i teorien, ikke nødvendigvis fungerer med en gang, at man må gjøre endringer underveis. Ser også en økt bevissthet rundt bruk av forsterkere, både når det gjelder hva og hvordan. Jeg tror det nå blir lettere å få til faglig utvikling på enheten. Hører allerede snakk om bruk av tegn-økonomisystemer, som ikke nødvendigvis deltakerne skal sette i gang med.”

“Jeg tror at oppgaven som de jobbet med var en god læringskurve for dem. Ellers var de oppglødd og om mulig mer inspirert over fagområdet atferd etter hver samling. Kurset har inspirert og gitt ny og forsterket motivasjon. Synd at ikke kurset gir studiepoeng, det hadde det fortjent.”

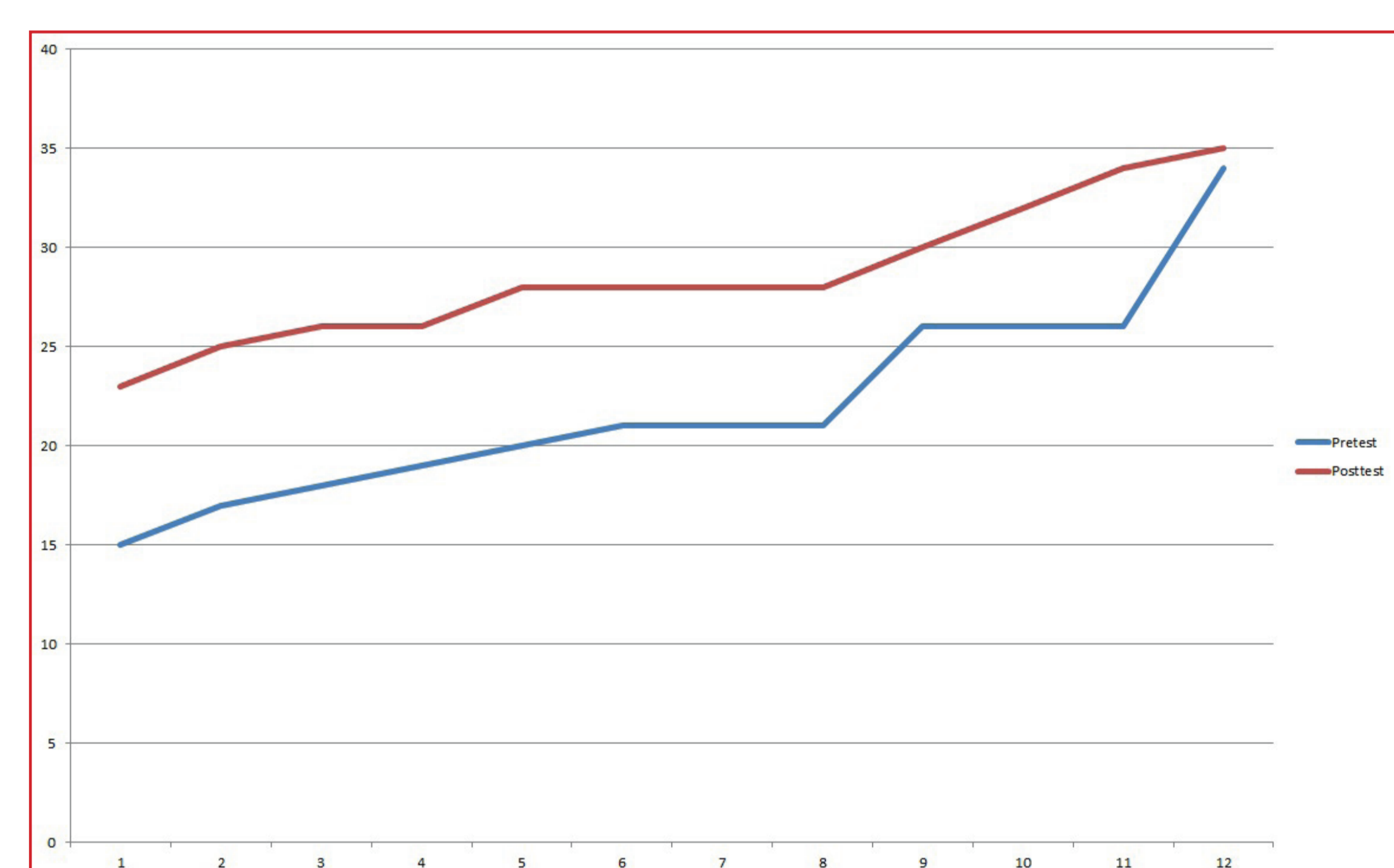
“Deltakerne har hatt stor framgang med å delta mer på boligmøtene, og kommer med synspunkter om saker rundt beboerne. De har undersøkt vernepleiestudiet, som et resultat av kurset. Generelt er det mer positivitet til å sette i gang tiltak, og fagpersonene i boligen får flere spørsmål om ting rundt beboere.”

“Deltakere er engasjerte og forteller om temaer de har hatt på kurset. Når de kommer fra kurs startes det diskusjoner i gruppen på basen. Veldig positivt! To av de som deltar på MMA kurs har søkt på vernepleieren til høsten. En av dem begynner å bli bevisst hvilken god jobb han gjør praktisk med beboere. Vedkommende formidler ønske om mer teori for å bli fullt klar over hva han gjør som er bra.”

- Utarbeiding og innlæring av handlingskjede for at bruker skal kunne dusje selvstendig.
- Renslighetstrening.
- Re-innlæring av skriveferdigheter; skrive leselig løkkeskrift med hjelpelinjer.
- Utarbeidelse og innlæring av handlingskjede for håndvask, inkl. særtrening av bruk av såpepumpe.
- Generalisere ferdigheten “å sitte på stol”.
- Utarbeiding og innlæring av handlingskjede for kveldsstell.
- Innføre rutine for utarbeiding av uke-meny og planlegging av matinnkjøp.
- Innlæring av ferdigheter i dusjesituasjon.

Resultat fra pre- og posttest

Testene er tatt med 4,5 måneders mellomrom i 2011/2012. 12 deltakere svarte på testene, som kunne gi en maksimal score på 40 poeng.

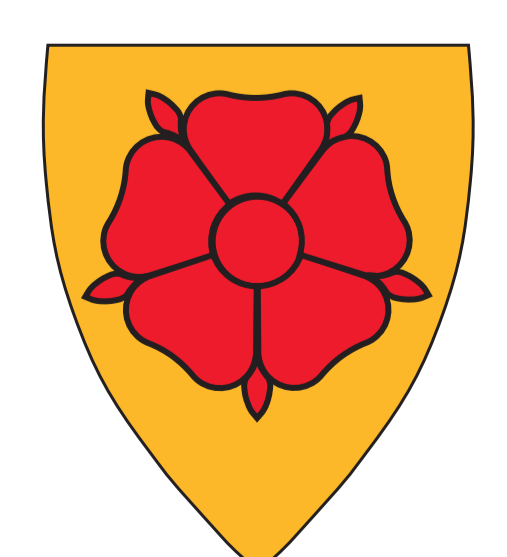
Atferdsendringer i virksomheten

- Ledere melder tilbake om ansatte som viser økt faglig engasjement og bidrar i faglig utviklingsarbeid.
- To tidligere deltakere avslutter vernepleiestudiet i år. Flere deltakere har i år søkt vernepleiestudiet, eller annen helsefaglig utdanning.
- Ansatte med annen høyskoleutdanning deltar og får utbytte av opplæringen.
- Flere fagansatte stiller opp som forelesere.

2008 – 2-3 ansatte holdt kurs

2012 – 8 ansatte holdt kurs

Sørums
KOMMUNE